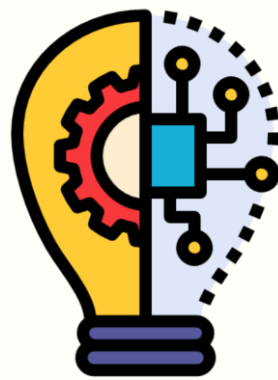

ความรู้เบื้องต้น ทรัพย์สินทางปัญญา

จัดทำโดย
กลุ่มงานนวัตกรรมองค์กร
ศูนย์วิจัยและนวัตกรรม
ร.ก.ส.

ทรัพย์สินทางปัญญา แบ่งเป็น 5 ประเภท

1
เครื่องหมาย
การค้า

2
สิทธิบัตรและ
อนุสิทธิบัตร

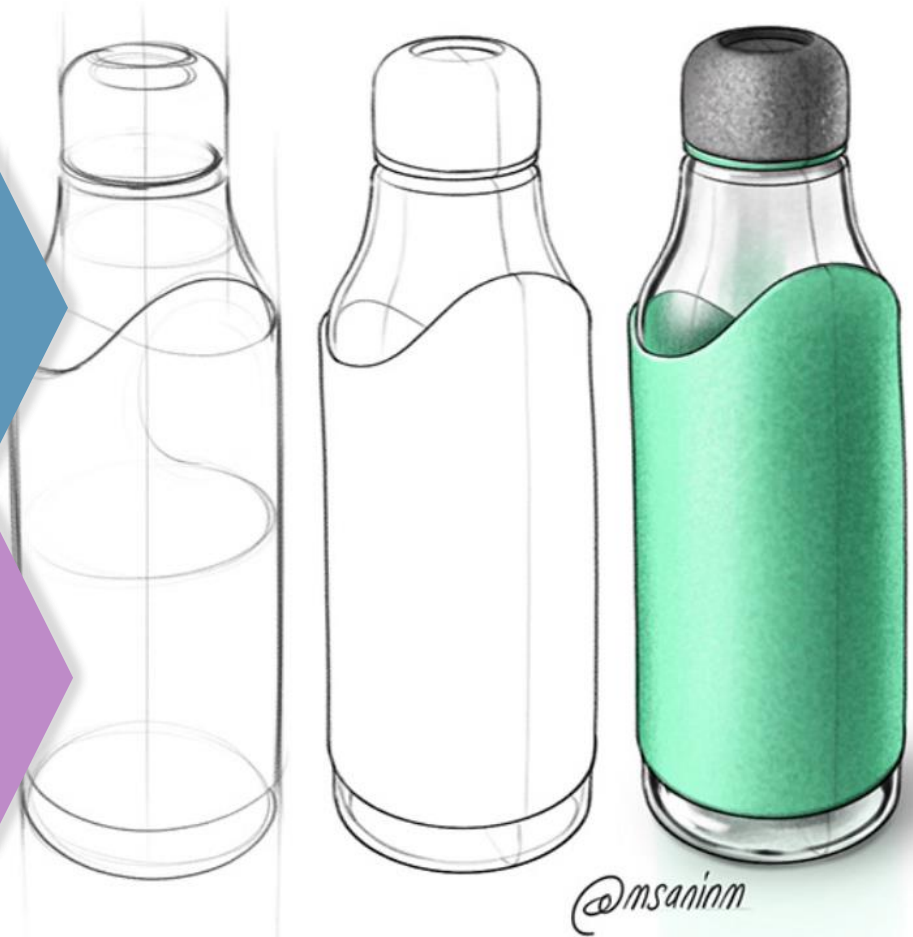
3
สิทธิบัตรการ
ออกแบบ
ผลิตภัณฑ์

4
ลิขสิทธิ์

5
สิ่งบ่งชี้ทาง
ภูมิศาสตร์

@msaninm

เครื่องหมายการค้า

เครื่องหมาย สัญลักษณ์หรือตราที่ใช้กับสินค้าหรือบริการซึ่งเครื่องหมายที่ให้ความคุ้มครองตาม พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า(ฉบับที่2) พ.ศ.2543และพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า(ฉบับที่3) พ.ศ.2559

สินค้า

เครื่องหมายการค้า Trade Mark

คือเครื่องหมายที่ใช้เป็นที่หมายหรือเกี่ยวข้องกับสินค้าเพื่อแสดงว่าสินค้าที่ใช้เครื่องหมายนั้นแตกต่างกับสินค้าที่ใช้เครื่องหมายการค้าของบุคคลอื่น เช่น บรีส มาม่า กระทิงแดง เป็นต้น

บริการ

เครื่องหมายบริการ Service Mark

คือเครื่องหมายที่ใช้หรือจะใช้กับบริการ เพื่อแสดงว่าบริการที่ใช้เครื่องหมายนั้นแตกต่างจากบริการที่ใช้เครื่องหมายบริการของบุคคลอื่น เช่น การบินไทย ธนาคารกรุงไทย โรงแรมดุสิตธานี เป็นต้น

ใบรับรอง

เครื่องหมายรับรอง Certification Mark

คือเครื่องหมายที่เจ้าของเครื่องหมายรับรองใช้หรือจะใช้กับสินค้าหรือบริการของบุคคลอื่นเพื่อเป็นการรับรองสินค้าหรือบริการนั้น เช่น เซลล์ชวนชิม แม่ชื่อนางรำ ฮาลาล เป็นต้น

เครื่องหมายร่วม Collective Mark

คือเครื่องหมายการค้าหรือเครื่องหมายบริการที่ใช้โดยบริษัทหรือรัฐวิสาหกิจในกลุ่มเดียวกันหรือโดยสมาชิกของสมาคม กลุ่มบุคคล หรือองค์กรอื่นใดของรัฐหรือเอกชน เช่น ตราช้างของบริษัท ปูนซีเมนต์ไทยจำกัด เป็นต้น

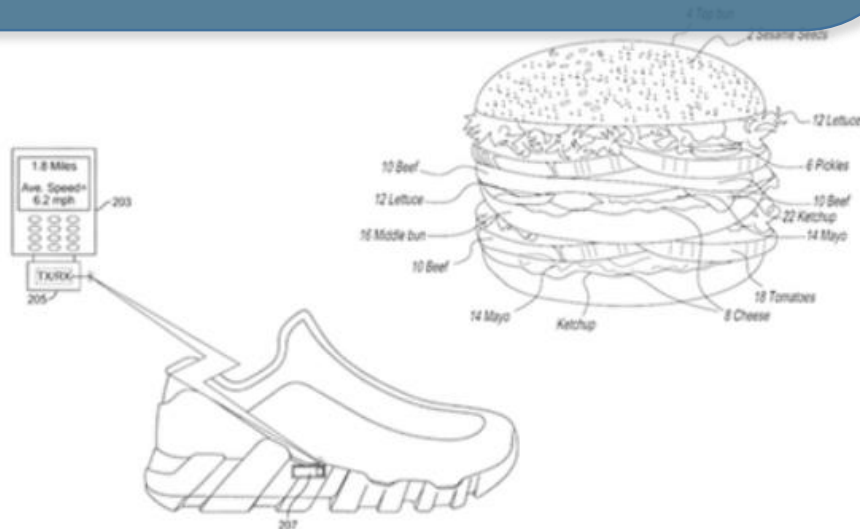
สิทธิบัตรและอนุสิทธิบัตร

สิทธิบัตร

หนังสือสำคัญที่รัฐออกให้เพื่อคุ้มครองการประดิษฐ์ คิดค้นหรือการออกแบบผลิตภัณฑ์ที่มีลักษณะตามที่ กำหนดในกฎหมาย กฎกระทรวง และระเบียบว่าด้วย สิทธิบัตร พ.ศ. 2522 เป็นทรัพย์สินทางปัญญาประเภท หนึ่ง ที่เกี่ยวกับการประดิษฐ์คิดค้นหรือการออกแบบ เพื่อให้ได้สิ่งของ, เครื่องใช้หรือสิ่งอำนวยความสะดวก ต่างๆที่เราใช้กันอยู่ในชีวิตประจำวัน เช่น การประดิษฐ์ รถยนต์, โทรศัพท์, คอมพิวเตอร์, โทรศัพท์ หรือการ ออกแบบขวดบรรจุน้ำดื่ม, ขวดบรรจุน้ำอัดลม หรือการ ออกแบบหลอดลายบนจานข้าว, ถ้วยกาแฟ ไม่ให้เหมือน ของคนอื่น เป็นต้น

อนุสิทธิบัตร

หนังสือสำคัญที่รัฐออกให้เพื่อคุ้มครองการ ประดิษฐ์จะมีลักษณะคล้ายกันกับการประดิษฐ์ แต่เป็นความคิดสร้างสรรค์ที่มีระดับการพัฒนา เทคโนโลยีไม่สูงมาก หรือเป็นการประดิษฐ์คิดค้น เพียงเล็กน้อย และมีประโยชน์ใช้สอยมากขึ้น

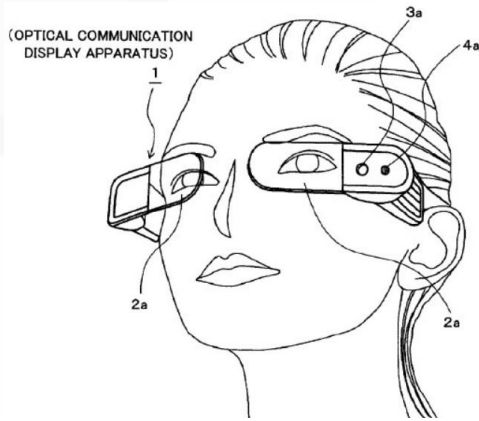

สิทธิบัตรการประดิษฐ์ หรือ อนุสิทธิบัตร

คุ้มครองงานประดิษฐ์ ฟังก์ชันของมัน รวมถึง สูตร องค์ประกอบ โครงสร้างทางวิศวกรรม เช่น วิธีการขึ้นรูป สูตรอาหาร เครื่องจักร เป็นต้น คุ้มครองสุ.สุด 20 ปี

สิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์

สิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์ คือความคิดสร้างสรรค์เกี่ยวกับรูปร่างลักษณะภายนอกของผลิตภัณฑ์ที่แตกต่างไปจากเดิมและต้องเป็นการออกแบบผลิตภัณฑ์ใหม่เพื่ออุตสาหกรรมหรือหัตถกรรม คือเป็นการออกแบบผลิตภัณฑ์ที่ยังไม่มีใช้แพร่หลายในประเทศ หรือยังไม่ได้เปิดเผยสาระสำคัญหรือรายละเอียดในเอกสารหรือสิ่งพิมพ์ก่อนวันขอรับสิทธิบัตรหรือไม่คล้ายกับแบบผลิตภัณฑ์ที่มีอยู่แล้ว

การออกแบบผลิตภัณฑ์ที่ขอรับสิทธิไม่ได้

1. แบบผลิตภัณฑ์ที่ไม่ใช่เป็นการออกแบบผลิตภัณฑ์ใหม่
2. แบบผลิตภัณฑ์ที่ขัดต่อความสงบเรียบร้อย และศีลธรรมอันดีของประชาชน
3. แบบผลิตภัณฑ์ที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา

สิทธิบัตรออกแบบผลิตภัณฑ์ (Design Patent)

คุ้มครองงานออกแบบ รูปร่าง รูปทรง เช่น โฉมรถยนต์ รูปทรงภาชนะ ลวดลายผ้า เป็นต้น คุ้มครองสูงสุด 10 ปี

ความเหมือนและความแตกต่าง

สิทธิบัตร	อนุสิทธิบัตร	สิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์
(เหมือนกัน) ในแง่ของการคุ้มครองลักษณะองค์ประกอบ โครงสร้างหรือกลไก ภายใน ของผลิตภัณฑ์ รวมทั้งกรรมวิธีในการผลิต การรักษา หรือ ปรับปรุงคุณภาพของผลิตภัณฑ์ให้ดีขึ้น		คุ้มครองรูปร่างหรือรูปทรง ภายนอก ของผลิตภัณฑ์รวมถึงลวดลายหรือสีของผลิตภัณฑ์
(ต่างกัน) ในแง่ของเงื่อนไขการพิจารณาสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร ซึ่งการประดิษฐ์ที่จะขอรับอนุสิทธิบัตรได้อาจจะเป็นการประดิษฐ์ ที่มีการปรับปรุงเพียงเล็กน้อย และ มีประโยชน์ใช้สอยที่มากขึ้น		การออกแบบผลิตภัณฑ์เป็นการคุ้มครองโครงสร้างภายนอกของผลิตภัณฑ์ ส่วนการประดิษฐ์เป็นการคุ้มครองโครงสร้างภายในของผลิตภัณฑ์
ระบบตรวจสอบ (ตรวจสอบสาระสำคัญ ก่อนการให้สิทธิ)	รับจดทะเบียน (ผู้มีส่วนได้เสียอาจยื่นตรวจสอบภายใน 1 ปี หลังรับจดทะเบียน)	ระบบตรวจสอบ
อายุคุ้มครอง 20 ปี	อายุคุ้มครอง 6 ปี (ต่ออายุได้ 2 ครั้ง ครั้งละ 2 ปี รวม 10 ปี)	อายุคุ้มครอง 10 ปี
ค่าธรรมเนียม 140,000 บาท	ค่าธรรมเนียม 17,000 บาท	ค่าธรรมเนียม 7,500 บาท

ประเภทของความคุ้มครอง

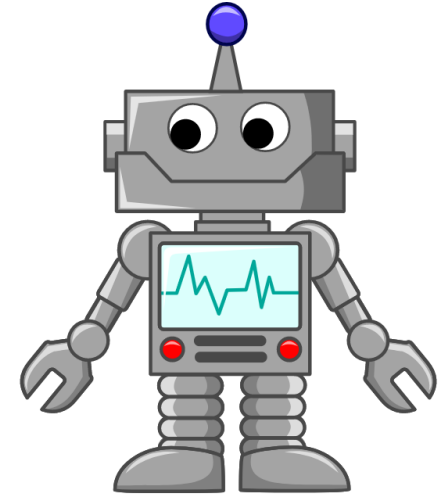
สิทธิบัตร	อนุสิทธิบัตร	สิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์
<p>สิ่งที่ “การประดิษฐ์” คุ้มครอง</p> <ul style="list-style-type: none">ผลิตภัณฑ์ (Product)กรรมวิธี (Process)การทำให้ผลิตภัณฑ์หรือกรรมวิธีดีขึ้น (Improvements of know Products or Process) <p>ผู้ประดิษฐ์/ผู้ขอรับสิทธิบัตรสามารถที่จะเลือกขอรับความคุ้มครองสิทธิบัตรการประดิษฐ์หรืออนุสิทธิบัตรอย่างใดอย่างหนึ่งแต่จะไม่สามารถขอรับความคุ้มครองทั้งสองอย่างพร้อมกันได้ (ตามมาตรา 65 ตรี, มาตรา 77 เบญจ)</p>		<p>สิ่งที่ “การออกแบบผลิตภัณฑ์” คุ้มครองรูปร่าง หรือ รูปทรง</p> <ul style="list-style-type: none">ภายนอกของผลิตภัณฑ์ (Shape or Configuration)ลวดลายหรือสีของผลิตภัณฑ์ (Composition of lines or colors)
<p>เงื่อนไขการให้สิทธิ</p> <ol style="list-style-type: none">1. ประดิษฐ์ขึ้นใหม่ ★2. มีขั้นการประดิษฐ์สูงขึ้น ★3. สามารถประยุกต์ใช้ทางอุตสาหกรรม	<p>เงื่อนไขการให้สิทธิ</p> <ol style="list-style-type: none">1. ประดิษฐ์ขึ้นใหม่ ★2. สามารถประยุกต์ใช้ทางอุตสาหกรรม	<p>เงื่อนไขการให้สิทธิออกแบบผลิตภัณฑ์ใหม่เพื่ออุตสาหกรรมรวมทั้งหัตถกรรม</p>

คำอธิบาย

การประดิษฐ์ขึ้นใหม่

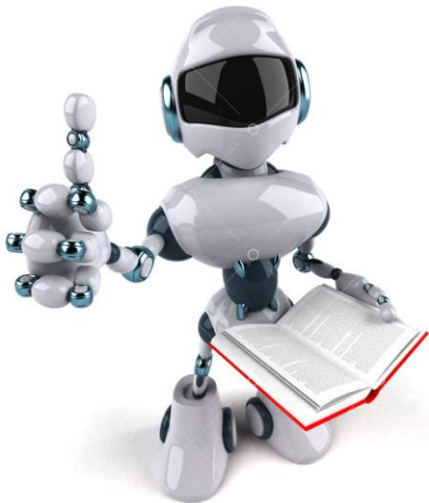
กล่าวคือ การประดิษฐ์นั้นยังไม่เคยมีการจำหน่าย หรือ ใช้แพร่หลายในประเทศไทยก่อนวันยื่นขอ หรือ ยังไม่เคยมีการเปิดเผยสาระสำคัญของการประดิษฐ์นั้นก่อนวันที่ยื่นขอทั้งในหรือต่างประเทศ

(เว้นแต่เป็นการแสดงผลงานในงานแสดงสินค้าระหว่างประเทศหรือการแสดงต่อสาธารณะชนที่หน่วยงานราชการนั้นจัดขึ้น แต่ต้องมาขอขึ้นรับสิทธิบัตรภายใน 12 เดือน นับตั้งแต่วันที่เปิดเผยงานพร้อมแนบหนังสือรับรองของผู้จัดงานแสดง)

มีขั้นตอนการประดิษฐ์สูงขึ้น

(เฉพาะสิทธิบัตรการประดิษฐ์) กล่าวคือ ไม่เป็นการประดิษฐ์ที่สามารถทำได้ง่ายโดยผู้มีความรู้ในระดับสามัญสำหรับงานประเภทนั้น หรือ อาจพูดได้ว่าการแก้ไขปัญหาด้านเทคนิคของการประดิษฐ์ที่มีมาก่อน

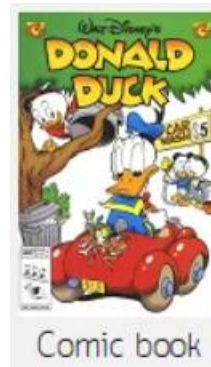
ลิขสิทธิ์

สิทธิ์แต่เพียงผู้เดียวที่จะกระทำการใดๆ เกี่ยวกับงานที่ผู้สร้างสรรค์ได้ริเริ่มโดยการใช้สติปัญญาความรู้ ความสามารถ และความวิริยะอุตสาหะของตนเองในการสร้างสรรค์โดยไม่ลอกเลียนงานของผู้อื่น

งานที่สร้างสรรค์ต้องเป็นงานตามประเภทที่กฎหมายลิขสิทธิ์ให้ความคุ้มครอง โดยผู้สร้างสรรค์จะได้รับความคุ้มครองทันทีที่สร้างสรรค์โดยไม่ต้องจดทะเบียน

ประเภทงานที่กฎหมายลิขสิทธิ์ให้การรับรอง

- งานวรรณกรรม (หนังสือ บทความ บทกลอน)
- นาฏกรรม(ท่าเต้นรำ)
- ศิลปกรรม(ภาพวาด ภาพถ่าย)
- ดนตรีกรรม(เนื้อร้อง ทำนองเพลง)
- ภาพยนต์ สื่อบันทึกเสียง(เทป ซีดีเพลง)
- งานแพร่เสียง แพร่ภาพ(รายการวิทยุ โทรทัศน์) เป็นต้น

สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)

เป็นทรัพย์สินทางปัญญาประเภทหนึ่ง ซึ่งจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อมีความเชื่อมโยง (Links) ระหว่างปัจจัยสำคัญ 2 ประการ คือ **ธรรมชาติและมนุษย์**

กล่าวคือ ชุมชนได้อาศัย**ลักษณะเฉพาะ**ที่มีอยู่ใน**แหล่งภูมิศาสตร์ตามธรรมชาติ** เช่น สภาพดินฟ้าอากาศ หรือวัตถุดิบเฉพาะในพื้นที่ มาใช้ประโยชน์ในการผลิตสินค้าในท้องถิ่นของตน ขึ้นมา ทำให้ได้ผลิตภัณฑ์ที่มีคุณลักษณะพิเศษที่มาจากพื้นที่ดังกล่าว คุณลักษณะพิเศษนี้อาจหมายถึง คุณภาพ ชื่อเสียงหรือคุณลักษณะเฉพาะอื่นๆที่มาจากแหล่งภูมิศาสตร์นั้นๆ

กาแฟดอยช้าง กาแฟดอยตุง

ข้าวหอมมะลิทุ่งกุลาร้องไห้

เครื่องปั้นดินเผาบ้านเชียง

กรมทรัพย์สินทางปัญญา
DEPARTMENT OF INTELLECTUAL PROPERTY

ขอบคุณข้อมูลจาก
กรมทรัพย์สินทางปัญญา

